

**OSNOVNI EKONOMSKI ZAKONI -
seminarski rad-Predmet: Ekonomija**

MENTOR:

STUDENT:

Sadržaj

Uvod	3
1.Pojam ekonomskih zakona	4
1.1.Klasifikacija ekonomskih zakona	7
1.2.Klasifikacija ekonomskih zakona	7
1.3.Zakon srazmerne raspodele društvenog rada	8
1.4.Zakon vrednosti	10
1.5.Zakon ponude i tražnje	11
1.6.Zakon tendencijskog pada opšte profitne stope	11
1.7.Zakon koncentracije i centralizacije kapitala.....	12
Zaključak	15
Literatura.....	16

Uvod

Privredni život čini skup pojedinaca, njihovih potreba i ciljeva, postupaka i aktivnosti koje ti pojedinci preduzimaju da bi svoje ciljeve ispunili i potrebe zadovoljili, organizacija i institucija koje osnivaju da bi ostvarivali svoje interes. Aktivnosti pojedinaca, samih ili udruženih u određene organizacije, različite su i usmerene ka različitim ciljevima koji su veoma često međusobno suprotstavljeni tako da ishodi isprepletenih uzajamnih delovanja pojedinaca izgledaju kao proizvod čiste slučajnosti. Međutim, u privrednom životu postoje određena pravilnosti koje se manifestuju bez obzira na volju učesnika privrednog života. Te pravilnosti čine ekonomski zakone.

1. Pojam ekonomskih zakona

Predmet izučavanja ekonomskih nauka predstavljaju upravo ekonomski zakoni kao izraz suštine ekonomskih odnosa. Za ekonomski zakoni je karakteristično to da deluju u masi, kao suma najrazličitijih aktivnosti subjekata privrednog života. Zadatak ekonomije je u otkrivanju ekonomskih zakona kako bi se preko njih spoznali načini funkcionisanja privrede, a samim tim i načini da se na privredna kretanja utiče.

¹Ekonomske zakone poseduju određene specifičnosti koje ih čine drugačijim od prirodnih zakona. Naočiglednija razlika između ekonomskih i prirodnih zakona je u tome što se prirodni zakoni manifestuju uvek na isti način ako su uslovi u kojima se odigravaju isti. To nije slučaj sa ekonomskim zakonima pre svega zbog toga što oni deluju u ljudskom društvu u kome se stvari nikada ne odvijaju na isti način. Za vršenje eksperimenata u prirodnim naukama moguće je obezrediti laboratorijske uslove u kojima će se posmatrana prirodna pojava analizirati. Ekonomske zakone deluju u ljudskom društvu u kome potpuno iste uslove nije moguće ostvariti. Zbog toga je ekonomski zakone potrebno analizirati i verifikovati putem statističke analize odnosno preko većeg broja posmatranih slučajeva kako bi se primetila pravilnost u ponašanju ekonomskih pojava.

⁶ S.Barač,B.Stakić:"osnovi ekonomije",3 izmenjeno izdanje,Fakultet za finansijski menadžment i osiguranje,Beograd,2005 godine.

Da bi se bolje razumele i uzročno-posledična priroda, ali i statistička priroda ekonomskih zakona potrebno je bolje se upoznati sa osobinama ekonomskih zakona. Osnovne osobine ekonomskih zakona su: -objektivnost,
-manji stepen opštosti u odnosu na prirodne zakone, -
ispoljavaju se kao dugoročna tendencija.

Objektivnost ekonomskih zakona sadržana je u tome što se ekonomski zakoni ispoljavaju nezavisno od naše volje. Čak i ako ne razumemo suštinu delovanja ekonomskih zakona ili ako svoje aktivnosti sprovodimo u suprotnosti sa njima, ekonomski zakoni će ipak delovati. Prepostavimo da postoji preduzeće koje posluje u okviru odredene privrede. Prepostavimo dalje da to preduzeće ignoriše postojanje, na primer, zakona tražnje i ponude po kome se sa padom cene određene robe povećava tražnja, a smanjuje ponuda te robe. To preduzeće će u tom slučaju sa padom cene robe koju proizvodi povećavati proizvodnju, njegovi troškovi će rasti, a prihodi će se smanjivati. To će na kraju neminovno dovesti do velikih gubitaka, pa i do bankrota. Činjenica da preduzeće nije poslovalo u skladu sa zakonom ponude i tražnje nije sprečilo taj zakon da zaista i deluje.

Ekonomski zakoni imaju **manji stepen opštosti** u odnosu na prirodne zakone. Dok prirodni zakoni važe uvek, ekonomski zakoni uslovljeni su istorijski (vremenski), društveno i prostorno što znači da zavise od datog tipa ekonomskih odnosa. Najopštiji ekonomski zakoni su oni koji predstavljaju suštinske osobine privređivanja i takvi ekonomski zakoni najduže važe - zakon o vremenskoj kontinuiranosti proizvodnog procesa, zakon o ravnoteži proizvodnje i potrošnje, zakon o ograničenosti ekonomskih dobara itd. Nešto manjeg stepena opštosti su zakoni koji važe u različitim društveno-ekonomskim formacijama kao što su zakoni koji se tiču robne proizvodnje - zakon vrednosti, zakon ponude i tražnje, zakon društvene podele rada itd. Konačno, najmanji stepen opštosti imaju ekonomski zakoni koji se odnose na samo jednu fazu razvijanja proizvodnih odnosa - robovljenje, feudalizam, kapitalizam. Naravno, kapitalizam je kao epoha u razvoju proizvodnih odnosa proučen najbolje i postoji veliki broj ekonomskih zakona koji se odnose na ovaj period. To su, na primer, zakon viška vrednosti, zakon rente, zakon profita, zakon najamnine, zakon akumulacije i centralizacije kapitala itd.

²Ekonomske zakone se ispoljavaju kao **dugoročne tendencije** zbog toga što u suštini imaju spontan i slučajan (stohastički) karakter. Budući da su ekonomski zakoni izraz ekonomskih odnosa i suprotstavljenih interesa pojedinaca i grupa u okviru društva oni su i izraz jedinstva suprotnosti koje u društvu postoji. Kompleksnost najrazličitijih i često potpuno suprotnih tendencija u društvu i privredi često može dovesti do utiska da se procesi odvijaju u suprotnosti sa određenim ekonomskim zakonom. Međutim, ako se procesi posmatraju statistički, kao dugoročne tendencije, može se zaključiti da ekonomski zakoni ipak deluju.

Prirodu i društvo čini veliki broj pojava i procesa koji su međusobno povezani. Nauka ima zadatku da otkrije uzročno-posledične veze i pravilnosti tih pojava i procesa u prirodi i društvu. Zakoni su "unutrašnje skrivene snage i odnosi uzajamne zavisnosti i međusobne uslovljenonosti pojava u prirodi i društvu."⁵) Zakoni su suština pojava i procesa, a do njih se dolazi putem naučnih istraživanja. Zakoni u prirodi i društvu deluju nezavisno od toga da li ih je nauka otkrila ili ne, kao i nezavisno od volje ljudi.

Ekonomske zakone regulišu unutrašnje veze i odnose pojava i procesa koji su vezani za privredni život ljudi. Proizvodnja se obavlja radi zadovoljenja ljudskih potreba. U širem smislu, ona

⁶ S.Barač,B.Stakić:"osnovi ekonomije",3 izmenjeno izdanje,Fakultet za finansijski menadžment i osiguranje,Beograd,2005 godine.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

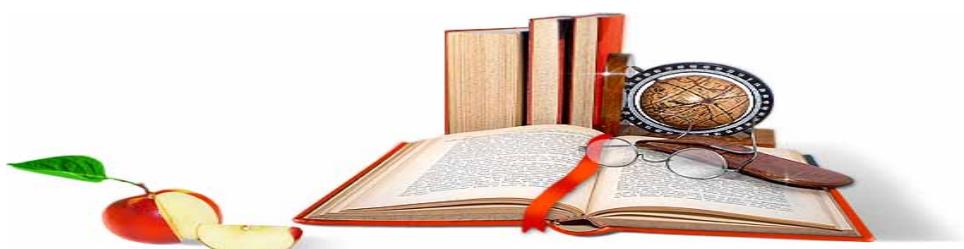
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

⁶ S.Barač,B.Stakić:"osnovi ekonomije",3 izmenjeno izdanje,Fakultet za finansijski menadžment i osiguranje,Beograd,2005 godine.